

RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE KĘPIŃSKIM W 2008 ROKU.

Kępno, marzec 2009 r.

Spis treści:

1. Wstęp	3
2. Analiza bezrobocia według zawodów (grup zawodów)	6
3. Analiza ofert pracy według zawodów (grup zawodów)	15
4. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych	19
5. Wnioski	22

1. Wstęp

Celem niniejszego opracowania jest analiza danych dotyczących zawodów nadwyżkowych oraz deficytowych w powiecie kępińskim. Wyniki opracowania pomogą zharmonizować kierunki kształcenia z potrzebami rynku pracy oraz pozytywnie wpłynąć na młodzież, która podejmuje swoje pierwsze decyzje dotyczące drogi zawodowej. Wyobrażenia ludzi młodych na temat zawodu, jaki chcą wykonywać w przyszłości są często mgliste, a problemy ze znalezieniem odpowiedniego zatrudnienia są dla nich wręcz abstrakcją. Wiedza dotycząca zawodów deficytowych oraz nadwyżkowych na rynku pracy, na którym się znajdują po uzyskaniu wykształcenia, może wpłynąć na podjęcie przez nich właściwego wyboru drogi zawodowej. Po uzyskaniu odpowiedniego zasobu informacji, m.in. dzięki tej analizie młodzi ludzie wybierając swój przyszły zawód nie będą już tak bezradni w momencie pojawienia się na rynku pracy. Uświadomienie młodzieży jak ważna jest decyzja związana z wyborem zawodu jest niewątpliwie jednym ze sposobów zapobiegania wzrostowi bezrobocia. Wszakże to młodzi ludzie do 25-tego roku życia stanowią najliczniejszą grupę osób pozostających bez pracy w Polsce, jak również grupę najbardziej zagrożoną bezrobociem. Niniejsze opracowanie ma ponadto na celu ułatwienie władzom samorządowym pozyskiwania inwestorów, poprzez ukazanie ilu potencjalnych pracowników znajduje się na danym obszarze. Dzięki monitoringowi zawodów będzie można w lepszy sposób skoordynować szkolenia osób bezrobotnych z potrzebami pracodawców, co niewątpliwie wpłynie na utrzymanie wysokiej efektywności szkoleń. Monitorowanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest procesem systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania się popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego. Monitoring wpłynie również na doskonalenie jakości usług rynku pracy zarówno w zakresie pośrednictwa jak i doradztwa zawodowego, poprzez dostarczanie jak najbardziej szczegółowych danych dotyczących zapotrzebowania na rynku pracy.

Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z późniejszymi zmianami (art. 8 ust. 1. pkt 3 i art. 9 ust. 1 pkt 9) opracowywanie analiz rynku pracy, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu województwa oraz samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

Zadanie to umieszczone zostało również w Krajowym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2008 przygotowanym przez Ministerstwo Gospodarki i Pracy, w wytycznej 3: „Poprawa informacji o rynku pracy”.

Monitoring obejmuje 30 dużych grup zawodowych (2 cyfrowy kod), 392 grupy elementarne (4 cyfrowy kod) i 1707 zawodów oraz specjalności (6 cyfrowy kod), czyli „Klasyfikacją zawodów i specjalności”, która została wprowadzona rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004 r. (Dz. U. 2004 Nr 265, poz. 2644 z póź. zmianami).

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest prowadzony w oparciu o ujednolicone dla całego kraju zalecenia metodyczne opracowane przez Departament Rynku Pracy Ministerstwa Gospodarki i Pracy. Zgodnie z zaleceniami monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych opracowywany jest za cały 2008 rok na poziomie powiatu, województwa i kraju przez publiczne służby zatrudnienia. Podstawę opracowania analizy stanowią raporty utworzone centralnie przy użyciu specjalnie przygotowanej aplikacji na podstawie danych do „sprawozdania o rynku pracy” MGiP - 01 z załącznika nr 2 („Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy i ofert pracy”) oraz załącznika nr 3 („Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności) wg stanu na koniec 2007 roku:

- a) **T-I/P-1.** Bezrobotni wg zawodów w powiecie kępińskim,
- b) **T-I/P-1a.** Struktura bezrobotnych wg grup zawodowych w powiecie kępińskim,
- c) **T-I/P-2.** Napływ bezrobotnych wg zawodów w powiecie kępińskim,
- d) **T-I/P-2a.** Struktura napływ bezrobotnych wg grup zawodowych w powiecie kępińskim,
- e) **T-I/P-3.** Oferty pracy wg zawodów w powiecie kępińskim,
- f) **T-I/P-3a.** Struktura ofert pracy wg grup zawodowych w powiecie kępińskim,
- g) **T-I/P-4.** Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie kępińskim,
- h) **T-I/P-5.** Ranking zawodów (grup zawodów wg kodu dwucyfrowego) deficytowych i nadwyżkowych w powiecie kępińskim,
- i) **T-I/P-6.** Ranking zawodów (grup zawodów wg kodu czterocyfrowego) deficytowych i nadwyżkowych w powiecie kępińskim,
- j) **T-I/P-7.** Ranking zawodów (grup zawodów wg kodu dwucyfrowego) generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie kępińskim,
- k) **T-I/P-8.** Ranking zawodów (grup zawodów wg kodu czterocyfrowego) generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie kępińskim,

- l) **T-I/P-9.** Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w powiecie kępińskim,
- m) **T-I/P-9a.** Struktura bezrobotnych i ofert pracy według PKD w powiecie kępińskim,
- n) **T-I/P-10.** Ranking zawodów (grup zawodów wg kodu dwucyfrowego) zgłoszonych w ofertach pracy w powiecie kępińskim,
- o) **T-I/P-11.** Ranking zawodów (grup zawodów wg kodu czterocyfrowego) zgłoszonych w ofertach pracy w powiecie kępińskim, ze względu na wskaźnik uzyskania oferty.

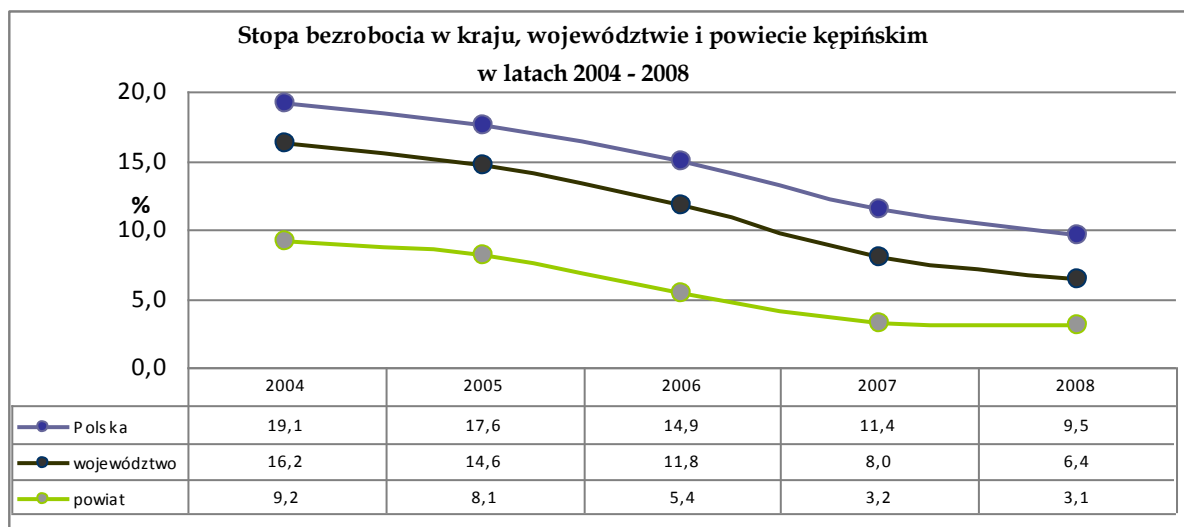
Powyższe raporty zostały pogrupowane i przeanalizowane. Przy pracach zmierzających do określenia zawodów deficytowych oraz nadwyżkowych w powiecie kępińskim brane były pod uwagę nie tylko dane statystyczne, ale również obserwacje rynku pracy prowadzone przez pracowników urzędu. W tym miejscu należy przede wszystkim zaznaczyć, że sam fakt „zdobycia” zawodu, nie oznacza, iż dana osoba potrafi go wykonywać. Dlatego też dla pełnego obrazu analizy ważny jest głęboki wywiad przeprowadzony z każdym bezrobotnym.

2. Analiza bezrobocia wg zawodów (grup zawodów).

Na koniec 2008 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kępnie zarejestrowane były 785 osoby, z tego aż **507** to kobiety, czyli o 17 osób mniej niż pod koniec ubiegłego roku, a w przypadku kobiet o 97 osób mniej. Warto podkreślić, iż kobiety przeważały liczebnie w młodszych kategoriach wiekowych bezrobotnych (18 – 44 lata), natomiast mężczyźni było więcej w przedziale powyżej 55 roku życia. Największe dysproporcje występowały w grupie wiekowej 25-34 lata, w którym przewaga liczebna kobiet była dość duża. Na ogół kobiety dłużej poszukiwały zatrudnienia. Dominowały one we wszystkich grupach pozostających w ewidencji, wiele z nich to osoby długotrwale bezrobotne. Bezrobotne kobiety posiadały wyższy poziom wykształcenia niż mężczyźni, przeważały liczebnie wśród osób z wykształceniem wyższym, policealnym i średnim zawodowym, średnim ogólnym oraz zawodowym. W grupach posiadających wykształcenie gimnazjalne lub podstawowe dominowali mężczyźni. Istnieje wiele barier związanych z aktywnością zawodową kobiet, często są one w większym stopniu niż mężczyźni obciążone obowiązkami domowymi i rodzinnymi, co powoduje, że w opiniach pracodawców uznawane są za mniej dyspozycyjne. Poważnym problemem bywają trudności z powrotem na rynek pracy po dłuższych okresach nieobecności związanych z urlopami macierzyńskimi i wychowawczymi.

Absolwenci tworzyli grupę **74** osobową co w porównaniu z końcem 2007 roku daje spadek o 51 osób, z czego mężczyźni stanowili zaledwie 28%. Jeżeli zaś chodzi o długotrwale bezrobotnych, to było ich **123** osoby w tym 83 to kobiety, co stanowi spadek w porównaniu do poprzedniego roku adekwatnie o 74 oraz 61 osoby. Szczególnie cieszy spadek bezrobocia wśród kobiet, które stanowią 64,5% ogółu bezrobotnych w powiecie kępińskim. Natomiast stopa bezrobocia w powiecie na koniec 2008 roku wyniosła 3,1%.

Badając bezrobocie wg zawodów, należy zauważyć, iż największą grupę utworzyły osoby, które nie posiadają żadnego zawodu. W powiecie kepińskim w omawianym okresie stanowiły one grupę **185** osobową, czyli prawie 24%, z czego 127 to kobiety. Następną grupą zawodową wśród bezrobotnych były osoby „związane z handlem” - **88**, w tym najwięcej sprzedawców, pomimo 152 zgłoszonych ofert pracy w tym zawodzie, nadal generuje nadwyżkę 62 osób. Kolejną grupę zawodową stanowili „ekonomiści i specjaliści do spraw bankowości” – **76** osoby, w tym najliczniej reprezentowany zawód to technik ekonomista - 49 osób. Następnie należy wymienić bezrobotnych „związanych z rolnictwem, leśnictwem i ogrodnictwem”, których w ewidencji PUP w Kępnie odnotowano w liczbie 43.

Zgodnie z przyjętym schematem: [Zawód (kod zawodu) – liczba bezrobotnych] **bezrobocie na koniec 2007 roku w powiecie kepińskim, wg grup zawodowych** przedstawiało się następująco:

1. Bez zawodu (000000) – **185 (127 kobiet)**,

2. Sprzedawcy i handlowcy – **88 (84 kobiet)**:

- Handlowiec [technik handlowiec] (341501) – 18 (15 kobiet),
- Pozostali pośrednicy handlowi (342190) – 8 (8 kobiet),
- Sprzedawca (522107) – 62 (61 kobiet),

3. Ekonomiści i specjaliści do spraw bankowości – **76 (69 kobiet)**:

- Ekonomista (241102) – 2 (2 kobiety),
- Specjalista bankowości (241203) – 3 (3 kobiety),
- Specjalista do spraw marketingu i handlu (241912) – 1 (1 kobieta),
- Pozostali specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani (241990) – 18 (16 kobiet),
- Asystent ekonomiczny [technik ekonomista] (341902) – 49 (44 kobiety),
- Księgowy [samodzielny] (343201) – 2 (2 kobiety),
- Asystent rachunkowości [technik rachunkowości] (412102) – 1 (1 kobieta),

4. Mechanik (311502) – **46 (0 kobiet)**,

- Technik mechanik (311502) – 21 (0 kobiet),
- Mechanik samochodów ciężarowych (723104) – 1 (0 kobiet),
- Mechanik samochodów osobowych (723105) – 9 (0 kobiet),

- Mechanik pojazdów samochodowych (723106) – 3 (0 kobiet),
- Mechanik maszyn i urządzeń górniczych (723303) – 1 (0 kobiet),
- Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych (723304) – 2 (0 kobiet),
- Mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych (723306) – 5 (0 kobiet),
- Mechanik urządzeń klimatyzacyjnych (723390) – 1 (0 kobiet),
- Pozostali mechanicy – monterzy maszyn i urządzeń (723390) – 3 (0 kobiet),

5. Rolnicy, leśnicy, ogrodnicy – **43 (31 kobiet)**:

- Inżynier geodeta – geodezja urządzeń terenów rolnych i leśnych (214804) – 1 (1 kobieta),
- Inżynier rolnictwa (222105) – 1 (0 kobiet),
- Technik leśnik (321205) – 2 (0 kobiet)
- Technik ogrodnik (321206) – 4 (4 kobiety),
- Technik rolnik (321208) – 18 (14 kobiet),
- Rolnik upraw polowych (611104) – 1 (0 kobiet),
- Pozostali rolnicy produkcji rolniczej (611190) – 2 (1 kobieta),
- Pozostali hodowcy zwierząt i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani (612990) – 1 (1 kobieta),
- Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej (613101) – 1 (0 kobiet),
- Ogródnik terenów zieleni (621201) – 1 (1 kobieta),
- Drwal (631101) – 1 (0 kobiet),
- Rolnicy pracujący na własne potrzeby (641101) – 10 (10 kobiet),

6. Kucharze i kelnerzy – **21 (20 kobiet)**:

- Kucharz (512201) – 8 (8 kobiet),
- Kucharz małej gastronomii (512202) – 1 (1 kobieta),
- Pozostali kucharze (512290) – 1 (1 kobieta),
- Kelner (512302) – 11 (10 kobiet),

7. Inżynierowie, technicy technologii żywności i dietetycy – **20 (16 kobiet)**:

- Inżynier technologii żywności (222105) – 1 (1 kobieta),
- Technik technologii żywności – produkcja koncentratów spożywczych (321303) – 1 (1 kobieta),

- Technik technologii żywności – przechowalnictwo chłodnicze i technologia mrożonej żywności (321305) – 2 (1 kobieta),
- Technik technologii żywności – przetwórstwo mięsne (321308) – 5 (4 kobiety),
- Pozostali technicy technologii żywności (321390) – 6 (4 kobiety),
- Dietetyk (321401) – 3 (3 kobiety),
- Technik żywienia i gospodarstwa domowego (321402) – 2 (2 kobiety)

8. Ślusarze – 19 (1 kobieta):

- Ślusarz (722204) – 18 (1 kobieta),
- Ślusarz narzędziowy (722206) – 1 (0 kobiet),

9. Krawiec (743304) – 19 (19 kobiet),

9. Fryzjer – 15 (15 kobiet),

- Fryzjer (514102) – 13 (13 kobiet),
- Fryzjer damski (514402) – 2 (2 kobiety)

10. Stolarze – 11 (1 kobieta):

- Stolarz (742204) – 7 (0 kobiet),
- Stolarz meblowy (742207) – 4 (1 kobieta),

W omawianym okresie zarejestrowało się 1990 osób, z czego 1233 stanowiły kobiety. Wśród osób rejestrujących się było 459 absolwentów (360 kobiet), jak można zauważyć prawie 84% tej grupy straciło status osoby bezrobotnej wskutek m.in. znalezienia zatrudnienia czy rezygnacji ze statusu, albowiem już pod koniec 2008 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Kępnie pozostawały 74 osoby, które ukończyły szkołę w przeciągu ostatnich 12 miesięcy. Największą grupę zawodową wśród nowo zarejestrowanych stanowiły osoby, które nie posiadały konkretnego zawodu – 514 osób (w tym 380 kobiet). Grupy zawodów, wśród osób, które zarejestrowały się w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r. kształtowały się porównywalnie jak w przypadku wszystkich osób bezrobotnych widniejących w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Kępnie. W czołówce znalazły się te same dwie grupy zawodowe. Otóż na drugim miejscu widnieją bezrobotni związani z handlem - 193 osoby. Na trzecim miejscu uplasowali się ekonomiści i specjaliści do spraw bankowości - 190 osób.

Oto pogrupowane dane dotyczące grup zawodowych osób, które zarejestrowały się w 2008 roku:

1. Bez zawodu (000000) – **514 (380 kobiet),**

2. Sprzedawcy i handlowcy –**193 (169 kobiet):**

- Sprzedawca (522107) – 122 (118 kobiet),
- Handlowiec [technik handlowiec] (341501) – 52 (35 kobiet),
- Pozostali pośrednicy handlowi (342190) – 19 (16 kobiet),

3. Ekonomiści i specjaliści do spraw bankowości – **190 (164 kobiety):**

- Ekonomista (241102) – 8 (6 kobiet),
- Specjalista bankowości (241203) – 9 (9 kobiet),
- Specjalista do spraw rachunkowości (241205) – 1 (1 kobieta),
- Specjalista do spraw marketingu i handlu (241912) – 1 (1 kobieta),
- Pozostali specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani (241990) – 40 (28 kobiet),
- Asystent ekonomiczny [technik ekonomista] (341902) – 128 (116 kobiet),
- Księgowy [samodzielny] (343201) – 1 (1 kobieta),
- Asystent rachunkowości [technik rachunkowości] (412102) – 2 (2 kobiety),

4. Mechanik – **120 (2 kobiety):**

- Technik mechanik (311502) – 61 (1 kobieta),
- Mechanik samochodów ciężarowych (723104) – 1 (0 kobiet),
- Mechanik samochodów osobowych (723105) – 22 (0 kobiet),
- Mechanik pojazdów samochodowych (723106) – 12 (0 kobiet),
- Mechanik maszyn i urządzeń górniczych (723303) – 2 (1 kobieta),
- Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych (723304) – 6 (0 kobiet),
- Mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych (723306) – 11 (1 kobieta),
- Mechanik taboru kolejowego (723312) – 3 (0 kobiet),
- Pozostali mechanicy – monterzy maszyn i urządzeń (723390) – 2 (0 kobiet),

5. Rolnicy, leśnicy, ogrodnicy – **81 (50 kobiet):**

- Inżynier geodeta – geodezja urządzeń terenów rolnych i leśnych (214804) – 1 (1 kobieta),
- Inżynier rolnictwa (222105) – 4 (0 kobiet),

- Technik hodowca koni (311303) – 3 (0 kobiet),
- Technik leśnik (321205) – 6 (0 kobiety),
- Technik ogrodnik (321206) – 8 (7 kobiet),
- Technik rolnik (321208) – 31 (23 kobiet),
- Rolnik upraw mieszanych (611103) – 1 (1 kobieta),
- Rolnik upraw polowych (611104) – 1 (0 kobiet),
- Pozostali rolnicy produkcji rolniczej (611190) – 3 (2 kobiety),
- Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej (613101) – 2 (0 kobiet),
- Ogródnik terenów zieleni (621201) – 1 (1 kobieta),
- Pozostali ogrodnicy producenci warzyw, kwiatów i pokrewnych (621190) – 1 (0 kobiet),
- Drwal (631101) – 1 (0 kobiet),
- Rolnicy pracujący na własne potrzeby (641101) – 18 (15 kobiet),

6. Krawiec – szwacz – **72 (71 kobiet):**

- Krawiec (743304) – 55 (54 kobiet),
- Krojczy (743501) – 3 (3 kobiety),
- Szwaczka (743604) – 14 (14 kobiet),

7. Stolarze – **58 (12 kobiety):**

- Stolarz (742204) – 19 (1 kobieta),
- Stolarz meblowy (742207) – 17 (1 kobieta),
- Pozostali stolarze i pokrewni (742290) – 22 (11 kobiet)

8. Inżynierowie, technicy technologii żywności i dietetycy – **51 (37 kobiet):**

- Specjalista żywienia człowieka (222201) – 2 (1 kobieta)
- Inżynier technologii żywności (222202) – 1 (1 kobieta),
- Technik technologii żywności – produkcja koncentratów spożywczych (321303) – 1 (1 kobieta),
- Technik technologii żywności – przechowywalnictwo chłodnicze i technologia mrożonej żywności (321305) – 1 (1 kobieta),
- Technik technologii żywności – przetwórstwo mięsne (321308) – 6 (4 kobiety),
- Technik technologii żywności – przetwórstwo zbożowe (321313) – 1 (0 kobiet),
- Pozostali technicy technologii żywności (321390) – 12 (7 kobiet),

- Dietetyk (321401) – 6 (5 kobiet),
- Technik żywienia i gospodarstwa domowego (321402) – 21 (17 kobiet),

9. Kucharze i kelnerzy – **42 (37 kobiet):**

- Kucharz (512201) – 17 (14 kobiet),
- Kucharz małej gastronomii (512202) – 13 (11 kobiet),
- Pozostali kucharze (512290) – 1 (1 kobieta),
- Bufetowy [barman] (512301) – 1 (1 kobieta),
- Kelner (512302) – 10 (10 kobiet),

10. Ślusarz (722204) – **39 (2 kobiety),**

11. Tapicer (743702) – **28 (2 kobiety),**

12. Fryzjer – **27 (27 kobiet),**

- Fryzjer (514102) – 25 (25 kobiet),
- Fryzjer damski (514402) – 2 (2 kobiety)

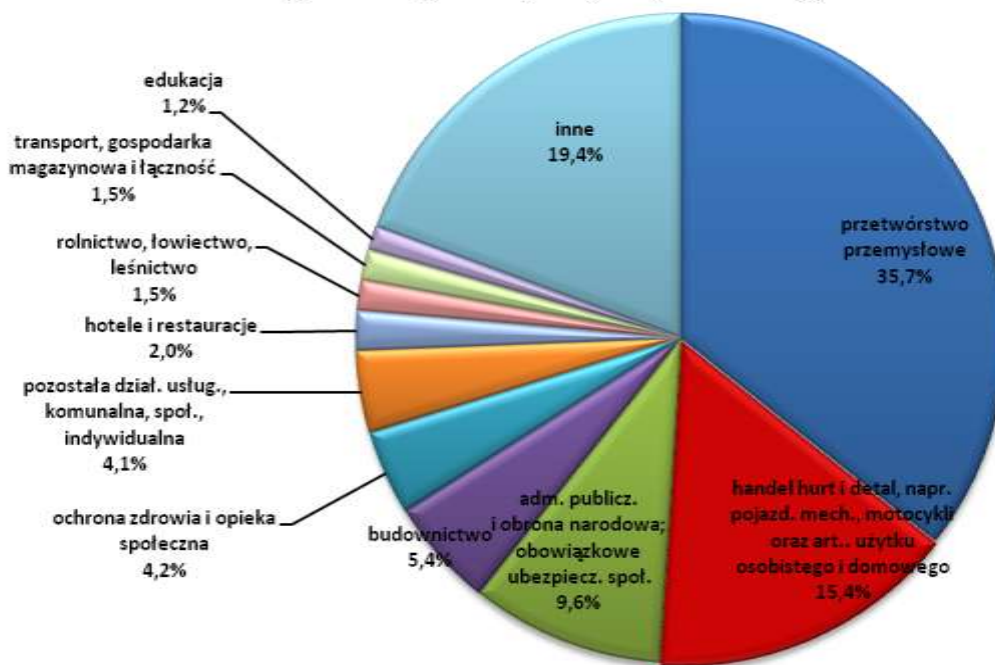
13. Piekarz – cukiernik – **22 (12 kobiet):**

- Cukiernik (741201) – 17 (12 kobiet),
- Piekarz (741203) – 5 (0 kobiet),

Obserwując napływ osób bezrobotnych do Powiatowego Urzędu Pracy w Kępnie, trzeba zatrzymać się przez chwilę na strukturze bezrobotnych wg rodzaju działalności ostatniego pracodawcy, co stanowi ważne źródło wiedzy o przemianach, jakie zachodzą w gospodarce lokalnej. Z tej analizy wynika największa liczba zarejestrowanych w PUP w Kępnie wg. rodzaju ostatniego miejsca pracy pochodzi z dwóch sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności: „Przetwórstwo przemysłowe”(237 osób) oraz „Handel hurtowy i detaliczny, naprawy sprzętu mechanicznego, motocykli oraz artykułów przeznaczenia użytku domowego”(102 osoby). Procentowy udział obrazuje poniższy wykres.

Bezrobotni wg ostatniego miejsca pracy w 2008 wg PKD

W badanym okresie największy napływ zaobserwowaliśmy również w tych sekcjach PKD, odpowiednio 516 oraz 221 osób. Do sekcji, które w znacznym stopniu generują napływ i poziom bezrobocia należy również „Administracja publiczna”.

Dla pełnego obrazu analizy osób bezrobotnych, należy wymienić **zawody, które mają negatywny i pozytywny wpływ na czas pozostawania w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy Kępnie.**

Zawody mające **negatywny** wpływ na długotrwałość pozostawania osobą bezrobotną w powiecie kępińskim:

- Hodowcy zwierząt i pokrewni gdzie indziej nie sklasyfikowani (6129),
- Technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni (3212),
- Chemicy (2113),
- Sprzedawcy i demonstratorzy (8162),
- Pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej nie sklasyfikowani (4191),
- Ekonomiści (2411),
- Fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni (5141),
- Specjaliści administracji publicznej gdzie indziej niesklasyfikowani (2479),

- Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowanych (2419),
- Dietetycy i żywieniowcy (3214),

Poniższe zawody są niejako **gwarantem szybkiego podjęcia pracy** przez osobę bezrobotną w powiecie kępińskim:

- Stolarze i pokrewni (7422),
- Tapicerzy i pokrewni (7437),
- Krojczowie (7435),
- Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z drewna (8241),
- Monterzy wyrobów drewnianych (8285),
- Spawacze i pokrewni (7212),
- Kierowcy samochodu ciężarowego (8323),
- Murarze i pokrewni (7121),
- Cieśle, stolarze budowlani i pokrewni (7123),
- Dekarze (7131),
- Elektromonterzy (7242),
- Technicy elektrycy (3113)
- Technicy farmaceutyczni (3226),
- Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki metali (8211),
- Operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani (8291),

3. Analiza ofert pracy wg zawodów (grup zawodów).

W tej części raportu opisane zostaną oferty pracy, które pracodawcy na mocy ustawy obowiązującej w 2008 roku mieli obowiązek zgłaszać do Powiatowych Urzędów Pracy (zgodnie z art. 36, ust. 4 pkt. 5 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy). Mimo ustawowego obowiązku wielu z pracodawców nie zgłasza informacji o wolnych miejscach zatrudnienia, dlatego rejestry urzędu pracy nie mają charakteru wyczerpującego, nie odzwierciedlają wszystkich ofert na rynku pracy. Wiele ofert nie trafia do statystyk PUP, szczególnie te, które formułują bardzo wysokie oczekiwania w zakresie wiedzy, umiejętności i doświadczenia. Propozycje te raczej nie są adresowane do osób figurujących w ewidencji PUP.

W 2008 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Kępnie pracodawcy zgłosili **1685** ofert pracy. Największe zapotrzebowanie na pracowników dotyczyło obsady w następujących zawodach:

- Pracownik biurowy [technik prac biurowych] (419101) – **220 ofert** (148 staże pracy),
- Stolarz meblowy (742207), Stolarz (742204), Pozostali stolarze i pokrewni (742290), szlifierz materiałów drzewnych (742305), Tokarz w drewnie (742307), Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z drewna (824190) – **181 ofert**,
- Sprzedawca (522107), Kasjer handlowy (421102), Handlowiec (341501), Przedstawiciel handlowy (341503) – **179 ofert**,
- Robotnik gospodarczy (914103) – **108 ofert**,
- Ślusarz (722204), Pozostali ślusarze i pokrewni (722290) Spawacz ręczny gazowy (721202), Spawacz ręczny łukiem elektrycznym (721203), Pozostali spawacze i pokrewni (721290), Frezer (722301), Szlifierz metali (722303), Tokarz (722304) – **106 ofert**,
- Tapicer (743702), Tapicer meblowy (743703), Pozostali tapicerzy i pokrewni (743790), Operator maszyn tapicerskich (826902) – **102 oferty**,
- Operator obrabiarek sterowanych numerycznie (821107), Pozostali operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani (829190), – **63 oferty**,
- Szwaczka (743604), Krawiec (743304), Krojczka (743501), – **62 oferty**,
- Murarz (712102), Pozostali murarze i pokrewni (712190) – **56 ofert**,
- Opiekunka dziecięca (513102) – **43 oferty**,
- Pakowacz (932103) – **32 oferty**,

- Robotnik budowlany (931301) – **25 ofert**,
- Kelner (512302) – **20 ofert**,
- Magazynier (413103) – **19 ofert**,
- Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym (932104) – **15 ofert**,
- Sprzątaczką (913207) – **12 ofert**,

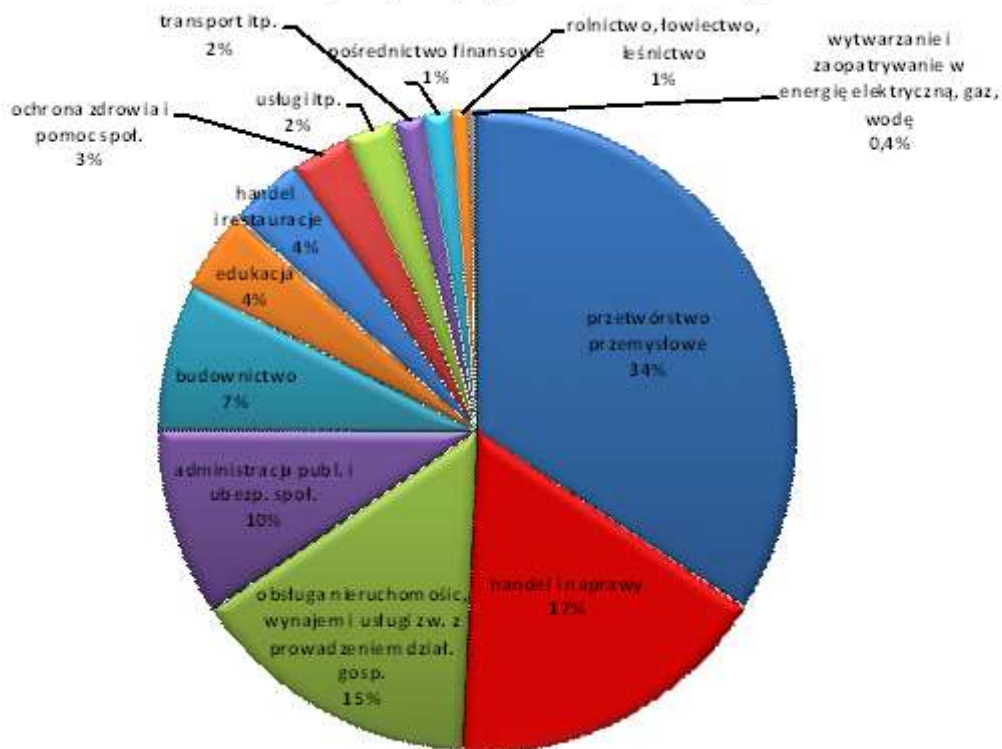
Analizując zgłoszenia pracodawców nie sposób nie poświęcić miejsca na oferty pracy według PKD. Jest to niewątpliwie ważne źródło informacji o dokonujących się przemianach na lokalnym rynku pracy. W powiecie kępińskim najwięcej ofert pracy wpłynęło z sekcji:

- „Przetwórstwo przemysłowe” - **577 oferty**,
- „Handel hurtowy i detaliczny, naprawy sprzętu mechanicznego, motocykli oraz artykułów przeznaczenia użytku domowego” - **278 oferty**,
- „Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej” – **250 ofert**
- „Administracji publicznej i ochrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenia zdrowotne” – **160 ofert**,
- „Budownictwo” – **125 ofert**,

Jak wynika z tych danych na terenie powiatu w dalszym ciągu stosunkowo dobrze funkcjonuje przemysł oraz handel, głównie detaliczny. Jednak w obu przypadkach warto zaznaczyć, iż na ilość ofert niewątpliwie duży wpływ ma rotacja pracowników. Natomiast oferty pochodzące z administracji publicznej w zdecydowanej większości są subsydiowane (staże czy roboty publiczne). Cieszy duże zapotrzebowanie z branży budowlanej. Poniżej wykres obrazuje procentowy udział poszczególnych sekcji PKD w zgłoszonych ofertach pracy.

Wolne miejsca pracy zgłoszone w 2008 wg PKD

Na zakończenie analizy ofert pracy wg zawodów warto przedstawić zawody, w których są największe oraz najmniejsze szanse (statystycznie) na uzyskanie oferty pracy.

Zawody o największym współczynniku szansy uzyskania propozycji pracy:

- Hodowcy zwierząt i pokrewni gdzie indziej nie sklasyfikowani (6129),
- Inżynierowie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni (2221),
- Rolnicy produkcji roślinnej (6111),
- Robotnicy leśni i pokrewni (6311),
- Technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni (3212),
- Chemicy (2113),
- Sprzedawcy i demonstratorzy (8162),
- Pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni (3431),
- Ekonomisci (2411),
- Fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni (5141),
- Kelnerzy i pokrewni (5123),
- Kucharze (5122),

- Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowanych (2419),
- Specjaliści technologii żywienia (2222)
- Technicy technologii żywności (3213),
- Dietetycy i żywieniowcy (3214),

Zawody o najmniejszym współczynniku szansy uzyskania propozycji pracy:

- Stolarze i pokrewni (7422),
- Tapicerzy i pokrewni (7437),
- Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z drewna (8241),
- Monterzy wyrobów drewnianych (8285),
- Spawacze i pokrewni (7212),
- Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym (9313),
- Kierowcy samochodu ciężarowego (8323),
- Posadzkarze i pokrewni (7132),
- Tynkarze i pokrewni (7133),
- Murarze i pokrewni (7121),
- Dekarze (7131),
- Elektromonterzy (7242),
- Technicy farmaceutyczni (3226),
- Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki metali (8211),
- Operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani (8291),

Analizując zapotrzebowanie rynku pracy w odniesieniu do wykształcenia obserwuje się zwykłą tendencję ofert pracy dla osób z wykształceniem zawodowym oraz malejącą liczbę ofert dla osób z wykształceniem średnim i wyższym.

Kreowanie sytuacji na rynku pracy obejmującej omawianą grupę osób bezrobotnych wymaga stosowania działań nie tylko związanych z tworzeniem nowych miejsc pracy, ale również z odpowiednią edukacją wśród młodzieży. Dynamiczne zmiany na rynku pracy wymagają od młodych ludzi podejmowania trafnych decyzji dotyczących ich ścieżki kariery, jak również wysokiej aktywności edukacyjnej oraz zawodowej.

4. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Rynek pracy wyróżnia się obecnie bardzo duża niestabilnością oraz stosunkowo wysoką zmiennością popytu i podaży na pracowników poszczególnych branż. Kępiński rynek pracy nie różni się w tym względzie zasadniczo od pozostałych terenów Polski. Powiat kępiński stanowi jednak wręcz swoiste zagłębienie przemysłu meblowego, dlatego też jest **duże zapotrzebowanie na osoby wykwalifikowane** w zawodach: stolarz, szlifierz materiałów drewnianych, tapicer czy szwaczka w tapicerstwie. Obecnie jest również widoczne zapotrzebowanie na pracowników w stosunkowo nowych zawodach i specjalnościach związanych z rozwojem technologicznym przemysłu, czyli operatorów maszyn do produkcji wyrobów z drewna, czy też operatorów maszyn sterowanych numerycznie. Niewątpliwie duży popyt w ubiegłym roku był na spawaczy z uprawnieniami TIG, MIG, MAG, co wynika z bardzo dobrego rozwoju branży metalowej na terenie powiatu kępińskiego. Natomiast **rynek nie jest w stanie wchłonąć pracowników związanych z branżą ekonomiczną**, a mianowicie techników ekonomistów, ekonomistów, czy specjalistów ds. zarządzania i marketingu. W tej dziedzinie problemy ze znalezieniem zatrudnienia mają zarówno osoby posiadające tytuł technika, licencjata czy magistra. Niewątpliwie duże problemy ze znalezieniem pracy mają również osoby pochodzące z branży rolniczo-ogrodniczej, dla których jedyną szansą na uzyskanie zatrudnienia jest przekwalifikowanie się, co dla większości bezrobotnych z tej grupy zawodowej stanowi duży problem psychologiczny i mentalnościowy. Problem z uzyskaniem pracy na terenie powiatu kępińskiego w wyuczonym zawodzie mają osoby posiadające tytuł inżyniera czy technika technologii żywności. Trudności mają również osoby z zawodem sprzedawcy, pomimo tego, iż jest stosunkowo dużo ofert zgłaszanych w tej dziedzinie. Problem tkwi w tym, że pracodawcy poszukują kadry lepiej wykwalifikowanej, a ponadto spora część bezrobotnych posiadających ten zawód nie potrafi obsługiwać kasy fiskalnej, co dziś jest warunkiem niezbędnym.

Zawody deficytowe:

- Stolarz (742204),
- Stolarz meblowy (742207),
- Tapicer (743702)
- Szwaczka (743604)

- Krojczy (743501),
- Kierowca samochodu ciężarowego (832302),
- Operator obrabiarek sterowanych numerycznie (821107),
- Robotnik budowlany (931301),
- Pakowacz (932103),
- Magazynier (413103)
- Kierowca (832101),
- Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym (932104),
- Murarz (712102),
- Stolarz budowlany (712302),
- Dekarz (713101),
- Szklarz (713501),
- Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych (713704),
- Ślusarz (722204),
- Frezer (722301),
- Inżynier budownictwa – budownictwo ogólne (214203),
- Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych] (419101) – istnieje duże zapotrzebowanie ale na stażystów, lub osoby władające bardzo dobrze językiem angielskim bądź niemieckim,
- Księgowy [samodzielny] (343201),
- Pracownik ochrony mienia i osób [zawód szkolny: Technik ochrony fizycznej osób i mienia] (515902),
- Piekarz (741203),
- Bufetowy [barman] (512301),
- Nauczyciel języka obcego (232108),
- Nauczyciel matematyki (232110),
- Nauczyciel przedszkola (233201),
- Bibliotekarz (348202),
- Technik farmaceutyczny (322704),

Pośród zawodów deficytowych znalazł się pracownik biurowy – co nie znajduje odzwierciedlenia na rynku pracy a wynika ze statystyk. W ubiegłym roku pracodawcy składali zapotrzebowanie na zatrudnienie w tym zawodzie, ale przede wszystkim w ramach stażu.

Zawody nadwyżkowe:

- Ekonomista (241102),
- Nauczyciel języka polskiego (232109),
- Nauczyciel plastyki (232112),
- Nauczyciel wychowania fizycznego (232123),
- Pedagog (244104),
- Technik żywienia i gospodarstwa domowego (321402),
- Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec] (341501),
- Sprzedawca (522107),
- Technik technologii drewna (311911),
- Technik elektronik (311401),
- Rzeźnik wędliniarz (741104)
- Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych (723304),
- Mechanik samochodów osobowych (723105),
- Mechanik pojazdów samochodowych (723106),
- Lakiernik samochodowy (714103),
- Blacharz samochodowy (721303),
- Malarz - tapeciarz (714103),
- Kucharz małej gastronomii (512202),
- Terapeuta zajęciowy (322404),
- Fizjoterapeuta (223903),
- Masażysta [zawód szkolny: Technik masażyście] (322401),
- Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich] (514102),
- Kosmetyczka [zawód szkolny: Technik usług kosmetycznych] (514103),

Zawody nadwyżkowe, też w 100% nie odzwierciedlają lokalnego rynku pracy. W znacznej części są wynikiem statystycznym. Warty podkreślenia jest fakt, iż pomimo zarejestrowanych osób np. w zawodzie mechanik samochodów osobowych, po głębszej analizie wynika, iż osoby te tylko wyuczyły się w danym zawodzie a nie pracowały. Natomiast postęp technologiczny jest tak duży, iż po kilku latach nie są oni w stanie w sposób rzetelny wykonywać pracy jako mechanik samochodowy.

5. Wnioski

1. Ilość osób zarejestrowanych wg poszczególnych grup zawodowych nie świadczy jednak o ich faktycznych umiejętnościach oraz aktualnych uprawnieniach, np. krawcowa, która nie potrafi szyć, gdyż nie wykonywała tego zawodu od kilku lat.
2. Nie wszystkie osoby potwierdzają swą pełną gotowość do podjęcia pracy. Część osób pochodzi z tzw. marginesu społecznego, inni mają przeciwwskazania lekarskie do wykonywania zawodu, w którym się wyuczyli i pracowali np. stolarze meblowi są uczuleni na pył, lakiernicy na farbę, krawcowe mają problemy z kręgosłupem i nie mogą wykonywać pracy na siedząco, a murarzy i dekarzy dyskwalifikuje lęk wysokości.
3. W strukturze zawodowej osób bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki uwagę zwraca bardzo duży udział osób bez zawodu. Prawie 38 % absolwentów, rejestrujących się w 2008 roku nie posiadało żadnego przygotowania zawodowego.
4. Biorąc pod uwagę doświadczenia pracowników urzędu pracy można stwierdzić, iż dane statystyczne nie odzwierciedlają całkowicie rzeczywistości. W dyspozycji urzędu pracy pozostaje wiele ofert pracy, których nie można obsadzić, pomimo tego, iż w ewidencji bezrobotnych figurują osoby o wskazanych kwalifikacjach. Powodami trudności lub niemożności w zrealizowaniu wolnych miejsc pracy są najczęściej:
 - zdezaktualizowane uprawnienia i kwalifikacje zawodowe,
 - mała mobilność osób bezrobotnych,
 - wiek,
 - długotrwałe przerwy w zatrudnieniu,
 - długotrwałe bezrobocie.
 - problemy zdrowotne,

Zjawisko to można zaobserwować w przypadku kojarzenia ofert wśród: ślusarzy, stolarzy, krawcowych, szwaczek (występuje tu brak umiejętności obsługi nowoczesnych maszyn) sprzedawców. Analizując zapotrzebowanie rynku pracy w odniesieniu do wykształcenia obserwuje się zwykłą tendencję ofert pracy dla osób z wykształceniem zawodowym oraz malejącą liczbę ofert dla osób z wykształceniem średnim i wyższym.

5. Analiza zawodów deficytowych oraz nadwyżkowych na kępińskim rynku pracy uwypukliła niedopasowanie struktury zawodowej bezrobotnych do potrzeb pracodawców.
6. Niskie płace dla osób niewykwalifikowanych powodują, że w relacji dochodów otrzymywanych z powodu braku pracy tj. zasiłki pomocy społecznej, dopłaty do czynszu,

zakup opału, dożywianie dzieci, stypendiów dla dzieci itp. część bezrobotnych wybiera bierność zawodową, gdyż podjęcie zatrudnienia staje się dla nich nieopłacalne.

Biorąc pod uwagę powyższe wnioski niniejszy ranking pozwoli na dostosowanie kierunków szkoleń zawodowych dla bezrobotnych do wymagań i oczekiwań lokalnych przedsiębiorców, oraz będzie wsparciem pracy doradcy zawodowego w określaniu indywidualnego planu rozwoju osób bezrobotnych. Poza tym doradca zawodowy w dalszym ciągu będzie uświadamiał osobom bezrobotnym jak niezwykle ważna jest mobilność i elastyczność zawodowa oraz chęć nieustannego kształcenia się.

Ponadto raport zostanie przekazany do szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Na szczeblu gimnazjalnym powinien przyczynić się do wzrostu liczby zajęć, która wpłynie na poprawienie orientacji zawodowej młodzieży. Wspomniane wyżej zajęcia powinny odbywać się jak najwcześniej – przynajmniej na szczeblu gimnazjalnym. Im wcześniej rozpoczną się zajęcia z młodzieżą w zakresie wyboru zawodu, tym większe będą ich szanse na rynku pracy. Wzrośnie także prawdopodobieństwo, iż w przyszłości owa młodzież nie trafi do urzędu jako jego beneficjenci. Natomiast, wyniki rankingu w szkołach ponadgimnazjalnych powinny mieć wpływ na dostosowanie programu nauczania do potrzeb pracodawców, a przez to do całego rynku pracy. Szkoły winny kłaść większy nacisk na zajęcia praktyczne i przekazanie wiedzy przydatnej młodym ludziom w odnalezieniu się na rynku pracy.

Wychodząc niejako naprzeciw wymaganiom rynku pracy PUP w Kępnie od 9 lat współpracuje ze szkołami w ramach autorskiego programu „Planuje karierę”, który ma na celu przygotowanie młodzieży do wyboru szkoły i poszukiwania pracy.

Na zakończenie warto podkreślić, iż podstawowym wyzwaniem dla całego rynku pracy w najbliższym czasie będzie **elastyczność**, którą będą musiały wykazać się nie tylko szkoły, instytucje szkoleniowe, bezrobotni i pracujący, ale również pracodawcy.